

NAŠA MOČ

GLASILO SLOVENSKEGA DELAVSTVA.

Izhaja vsak petek.

Uredništvo
upravnništvo
Kopitarjeva
ulica št. 6.

Naročnina znaša:

celoletna . . . K 4.—
poluletna . . . „ 2.—
četrtna . . . „ 1.—
Posamezna št. „ 0.10

Št. 22.

V Ljubljani, dne 28. aprila 1911.

Leto VI.

Čas volitev.

Ljubljanske občinske volitve so pokazale, da liberalci, ti veliki sovražniki osobito slovenskega krščanskosocialnega delavstva, nimajo v beli Ljubljani več večine. Najmočnejša stranka v Ljubljani je sicer še liberalna po številu, sledi ji S. L. S., potem Nemci in nazadnje pricaplajo širokoustni socialni demokrati, a opozicionalcev in opozicionalok je več kot liberalcev in liberalok.

Dozdaj so gospodarili v Ljubljani nemejeno v občinski upravi liberalci. Zdaj ne bo več tako. Njih gospodarstvo je zrušeno, liberalna trdnjava je dobila v tem boju take razpoke, da se mora podreti. Liberalci bodo imeli v bodočem ljubljanskem občinskem svetu en glas večine, medtem ko bo imela opozicija: S. L. S., Nemci in socialni demokrati 22 občinskih svetnikov.

Nas liberalni poraz veseli. Želeli bi zgolj, da bodoči ljubljanski občinski zastop ne pozabi dolžnosti, ki jih ima nasproti ljubljanskemu delavstvu.

Liberalcem je v Ljubljani odklenkalo. Stvar opozicije je, da popolnoma poruši dosedanje ponosno liberalno ljubljansko trdnjavo. Za liberalci najmočnejša stranka v ljubljanski občinski upravi je S. L. S. Na njej je, da osvoji Ljubljano. Osvojila jo bo, to je gotovo, če se bo nadaljeval boj resno, pametno in odločno za Ljubljano. Večina ljubljanskega prebivalstva je po mišljenju in po dejanju v taboru S. L. S. Manjka pa našemu ljubljanskemu prebivalstvu izurjenosti v boju z nasilnimi in volilne agitacije dobro vajenimi liberalci. Tisti, ki to znajo, so zato tudi z izidom volitev zelo zadovoljni, ker so računali, da dobi S. L. S. 9 do 12 občinskih svetnikov. Dobila jih je pa 14.

Ker naši ljudje v agitaciji niso tako izurjeni, kakor liberalci, tudi še Ljubljana ni padla. Kadar bo ljubljansko krajno vodstvo S. L. S. znalo naše ljudi popolnoma izuriti v boju, da ne bo noben liberallec in nobena liberalka mogla zamenjati glasovnice našemu volilecu, naši volilki, takrat pade liberalna stranka v Ljubljani kot zrelo jabolko v naročje S. L. S.

Sicer pa tudi zdaj ne bode poslano liberalcem s cvetlicami. Liberalci, prej samolastni vladarji, se bodo morali ozirati na

opozicijo, bolj kakor to sami mislijo, dasi se že zdaj tega zavedajo, kar kaže bridka pritožba znanega ljubljanskega liberalnega župnika trnovskega Vrhovnika, ki je v neki družbi tožil: »Prej je bilo vse v redu. Zdaj bo pa velika zmešnjava, ker bosta Kregar in Štefe vse podrla, kar bodo hoteli liberalci dobrega napraviti.« Za-se in za liberalne koritarje res ne bodo mogli liberalci več veliko napraviti, če bodo pa hoteli kaj dobrega storiti za ljubljansko prebivalstvo, jim S. L. S. ne bo nič podirala.

Ljubljanske volitve so povzročile, da se je ojunail tudi izvršilni odbor S. L. S., sklenil in objavil:

»Od vsakega mandatarja S. L. S. se mora zahtevati pismena obveza, da se bo izogibal vsakemu političnemu stiku z liberalno stranko in da v nobenem slučaju ne sme rabiti političnega vpliva v prilog liberalne stranke in njenih pristašev. Vsak prestopek proti temu sklepu pomenja izdajstvo S. L. S. in izvršilni odbor bo izvajal v danih slučajih brezozirno vse posledice proti krivcu.«

Zapisali smo zgoraj: ojunail. Nismo hoteli nikogar žaliti, a res je pa bilo in se v naših krogih večkrat naglašalo, da naši veljaki rajši ustrezajo liberalcem, kakor lastnim ljudem. In liberani uradnik je vedno in vedno lazil okoli naših ljudi, če je kaj potreboval, večinoma ne zaman. Hvaležnost je pa kazal tako, da je ostal liberallec in zabavljač. Koliko takih liberalnih kimavcev poznajo veljaki S. L. S. Upamo, da bodo od slej mandatarji S. L. S. ta sklep uvaževali in da jih njih nasproti liberalcem pa tudi socialnim demokratom predobro srce ne bo zapeljalo v nobenem slučaju, da postane kdo izdajalec S. L. S.

Čas volitev slove naš članek. Pečali smo se z ljubljanskimi občinskimi volitvami zato nekoliko več, ker imamo v Ljubljani največ naročnikov in ker so ljubljanske občinske volitve vsakogar zanimale.

Slovensko krščanskosocialno delavstvo opozarjamo, da bomo imeli kmalu v Ljubljani deželnozborske, meseca junija pa državnozborske volitve v celi državi. Osobito za državnozborske volitve naj se krščanskosocialno delavstvo dobro pripravi!

deti, dobro znan v okolici. Pusto in zapuščeno je tu; kamen in skala delata čudno prizorje. Toda niti Flavt niti Metela, ki se je prebudila iz svoje nezavednosti k novemu življenju, ne pazita na to, marveč si depovedujeta svoje dogodbe, se pomilujeta drug drugega in se tolažita z nado v boljšo bodočnost.

Dospeli so do kamnitega rova. Vodnik preiskuje vse reči okoli rova in stopi v skalnato razpoklino. Ozek predor se odpre njegovima strmečima tovarišema; tema ne da spoznati, kako dolg je, a Meteli se dozdeva, da se ne da pregledati.

»Kam pelje ta pot?« vpraša zato šepetaje.

»K izveličanju,« odvrne Avel. »Kmalu bomo dospeli na kraj, kjer bodemo varni pred ogleduhi.«

»In kje smo sedaj?« vprašuje Flavt.

»V kriptah ali katakombah, moj dragi,« odgovori Avel. »Tu imamo zakopane svoje mrtve, tu praznujemo službo božjo, da je ne oskrunjuje zasmehovanje in preganjanje nevernikov. Dormitorium, spalnico imenu-

Ljubljanska krščansko socialna organizacija.

OD SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE SO IZVOLJENI V LJUBLJANSKI OBČINSKI SVET.

Za občinske svetnike v I. razredu: Ivan Kregar, dr. Fr. Detela, Jos. Bahovec, Anton Rojina.

Za namestnike v I. razredu: Ivan Srebot, Alojzij Večaj, Fr. Škof, Mart. Lampret.

Za občinske svetnike S. L. S. v II. razredu: Makso Lilleg, Fr. Novak, Jož. Štrukelj, Jernej Ložar, Ivan Jevc. To je prvi Barjan, ki pride na magistrat po zaslugi S. L. S.

Za namestnike v II. razredu: J. Jeglič, Jos. Zupančič, J. Pengov, dr. Fran Dolšak, Weibl Josip.

Za občinske svetnike v III. razredu: Dr. Ivan Zajec, Fran Kos, Ivan Štefe, Jern. Šerjak, Josip Marinko.

Za namestnike v III. razredu: Anton Koleča, Fr. Tertinek, Ant. Jeglič, Bizjak Peter, Franc Globevnik.

Protest ljubljanskega krščanskega ženstva. Sinoči zvečer je sklicala S. L. S. v veliki »Unionovi« dvorani shod ljubljanskega krščanskega ženstva. Velikanska dvorana z galerijama je bila natlačena do zadnjega kotička vrlih somišljenic S. L. S., da protestirajo proti tisti liberalni svojati, ki je v nedeljo pod vodstvom spickramarce tako nečuvno žalila krščanski čut in redovnice. Shod je vodil deželni poslanec E. Jarc. Poročal je načelnik S. L. S. dr. Šusteršič, ki je kruto šibal liberalno posurovelo sodrgo. Njegov govor je bil burno odobran. Včerajšnji shod je migljej s kolom liberalcem, a obenem tudi migljej krajnemu vodstvu S. L. S., kaj da lahko ljubljansko krščansko ženstvo, izšolano v sistematični agitaciji, lahko stori. Mi le želimo: še več takih shodov.

Liberalna stranka se lahko po vsej pravici naziva stranka prostitutk in priležnic. Liberalci so vzrok, da imamo v ljubljanskih Zvonarskih ulicah hišo nesramnosti, ki kaže, kake pojme da imajo liberalci o dostojnosti žensk. Liberalna stranka je ostala zvesta tudi v nedeljo svojim načelom. »Fine«

Carska zločinstva.

(Dalje.)

S smrtno nevarnostjo, z močjo obupnega si naredita Flavt in Avel gaz do tja, koder sta slišala glas. Metela pade ljubljencu v naročje in ko vidi, da je oteta, ji odpovedo službo opehani udje, utrujene čutnice. Sedaj nese ta, sedaj drugi drago breme skozi gnječo. Kakšna pot! Povsodi zmešnjava, povsodi strah! Vročina je dosegla že ječe divjih zverin, katere so redili za grozovite igre v gledališču; razrušila je vrata njihovih ograd in rujoveč se lev in tiger, slon in bivol pomešajo med človeško morje. Novo grozo, nov pogin raznašajo na vse strani zverine iz pustinj, pa se slednjič vse ožgane sesedejo, še v smrti iskaje žrtve.

Dobri angelji varujejo prijateljska stezo. Popustila sta mesto in prišla v opustošeno okolico. Tu je vse tiho, le od daleč odmeva hrup iz gorečega mesta in plameneče rdeče jima sveti nočno nebo pri begu.

Flavt ne vpraša Avla, kam ga pelje, voljen gre za prijateljem, ki je, kakor je vi-

jemo kraj, kamor devamo svoje ranjce; sicer jih je dosedaj še malo, ker majhna je naša občina, pa smo delali za prihodnje čase, ko se bodo polnili naši podzemski rovi s spoznavalci krščanske vere in potovali bodo k njim, kakor h kakemu svetišču.

S temi besedami seže v dolblino in prinese plamenico, da jo prižge s kresilnim kamnom. Nenavaden prizor se pokaže Flavtu in Meteli: rov, ki se je ravno razširil, ima mnogo globokih votlin; največ jih je praznih, le v nekaterih so priproste lesene rakve s kratkimi, a pomenljivimi napisi poleg imen in starosti pokopanih. V mnogih votlinah je napravljenih nekaj znamenj: golob z oljkovo vejico, riba, podoba človeških ribičev in enake pomenljive stvari se pokažejo strmečima ljubljencema.

Toda videla bodeta še več nepričakovane. Kapnikov rov se širi bolj in bolj na širokost in višočino; kar se spremeni v dvorano, ki ima tudi votline; nekako križema govorjenje človeški glasov pride do njihovih ušes.

(Dalje prihodnjič.)

ljublanske dame se namreč niso nič izpodtikale na tem, da so imele svoj agitacijski prostor v tisti hiši, kjer stanuje in kraljuje z nekim liberalnim bogatašem ločenim od svoje žene njegova priležnica. Gliha res vkup štrih! Prihodnja županja gostuje v hiši priležnice. Prav liberalno, a po nazorih takozvane boljše družbe nedostojno in nečastno!

Somišljeniki. Kdor ni dobil za občinske volitve izkaznice (legitimacije), bodisi da ni bil v imeniku ali da se mu izkaznica ni mogla dostaviti, naj se zglesi ali pismeno to naznani tajništvu S. L. S. **Imenik za državnozborsko volitev v Ljubljani je na vpogled v tajništvu od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldne in od 3. ure popoldne do 7. ure zvečer.** V vseh političnih zadevah se obračajte na **tajništvo S. L. S., Miklošičeva cesta št. 6, levo stopnišče, II. nadstropje, telefon št. 301.**

Tobačno delavstvo.

Zavedne ljubljanske tobačne delavke so v nedeljo ob ljubljanskih občinskih volitvah kot odločne in zavedne somišljenice S. L. S. v popolni meri izpolnile svojo dolžnost kot agitatorice. Liberalne frajle in hči rajnega ljubljanskega oderuha, ki hoče postati iz »špickramarice« županja, so se obnašale tako surovo, da se je moral vsak človek zgrazati nad tem obnašanjem, ki pač ne meče lepe luči na souživalko dveh fajmošterskih premoženj in graščakinjo. Naše delavke-agitatorice so povedali tej pogospoščini ženski, kar ji je šlo, dasiravno je vihala svoj nos in zdihovala, pa klicala, da je to neznosno in da bo že vse, kar je morala v stari svoji nežnosti prestati, dala v »Narod«. Če je dala v »Narod« tobačne delavke, ne znamo, to pa znamo, da je »Slovenski Narod«, glasilo stranke prostitutk v Zvonarski ulici, psoval naše ženske, da so se obnašale »kakor pijane prostitutke«, kakor »stekle živali«, kakor »znorele tercijalke«, kakor »svojat«, kakor »šimpanze v cvingerju«, »tolpa cigararice«, kakor »pijane babure«. Tobalne delavke, ki so se navdušeno udeležile agitacije za našo stvar, znajo, da se je tako obnašala, kakor piše »Narod«, tista liberalna banda, ki so jo komandirale tiste ohole frajle s Tavčarico vred. Postopanje te ženske in liberalne bande, kakor tudi podlo pisavo »Slovenskega Naroda« si bodo tobačne delavke zapomnile in pri bodočih volitvah odgovorile še hujše, kakor zdaj, ko so pričele agitirati šele tik pred volitvami. Po »Slovenskem Narodu« in po liberalnih razgrajalnih opsovane in razžaljene ljubljanske tobačne delavke dobro znajo, kaj da so dolžne svoji časti. Prvič so posegle z večjo močjo v veliko agitacijo. Prihodnjič poseže še v podrobno, sistematično, to bo odgovor liberalni protidelavski ljubljanski sodrgi.

Prijateljica Tavčarice in huda liberalka je tista Polda Kunaver, ki prodaja tudi pred tobačno tvornico čaj. Polda je bila najzagrizenejša liberalna agitatorica. Grozila je branjevkam, da bodo dobile vse tiste branjevke, ki bodo volile liberalno, tablice, da bodo špickramerca in nje vredne sotovarišice vedele, katere branjevke da so volile liberalno. Polda še zdaj po volitvah ne dá miru in vpije, kako huda liberalka da je. Kadar pa prodaja pred tobačno tovarno našim delavkam, je pa vsa sveta in vpije, da so branjevke, pristašnje S. L. S., liberalke. Mi bi ne zapisali tega, če bi ne igrala Polda, ki prodaja čaj, tako dvoumne vloge, vloge dvoreznega noža.

Meta Koncilja v liceju. Naša gospa Koncilja je imela zadnjo nedeljo prav poseben dan; postala je namreč liberalka. Kako je to švigala kakor kaka strgulca sem in tje in kake komplimente je delala dr. Tavčarici; pravijo, da ji je tudi roko poljubila. Metka, Metka, ali te ni bilo res nič sram trgati podplate za tako ozkosrčno in delavstvu sovražno stranko, kakor je liberalna? Koncilja liberalna agitatorica pri občinskih volitvah, to je res lep prizor za naše socialne demokrate. Kolikrat slišimo iz ust socialnih demokratov, da je v njih taboru samo zavedno in napredno delavstvo; zdaj smo pa na svoje lastne oči videli, kako je njih odbornica in sploh luč demokratske organizacije v tovarni — postala kar čez noč čisto navadna liberalna veša. Pa kako oblastno je hodila gor in dol, kakor bi imela najmanj petkrat volivno pravico, pa še ene nima, kvečjem če bo vzela zana-

prej patent za »hausirerco« z zlatnino. Socialno demokratsko društvo, pa upamo, da bo dalo svoji odbornici za njeno nedeljsko agitacijo za liberalce, primeren »lekcijon« in jo postavilo na suho, zato da ne bo koga izmed njih pohujšala. Pa kaj hočemo, gospa je gospa, in ker hoče Koncilja gospa postati, je postala liberalka »und die Geschicht' ist aus«.

Med brati in sestrami.

Z bohinske proge se nam poroča: V predoru na Obernih, ki je dolg čez 1200 m, so delali do sedaj vedno po 8. 1. marca pa pride naenkrat g. železniški mojster s poročilom, da od danes naprej se ne dela več po 8 ur, ampak po 12 ur. Delavci so prosili, če prej da bi dobili za predor doklado kot jo imajo v Bohinjskem predoru. Pa namesto doklade (Tunelzulage) dali so jim doklado v delu po 4 ure na dan; ali ni to nečuvstvo in vnebovpijoče. To se pravi iz ubogega trpina delavca, ki dela celi dan v smradljivem dimu in na prepihu, večkrat tudi pod vodo, naravnost se norčevati. Ne vemo, kdo je tega kriv, reklo se je, da je to naredila dobrihva partija. Mi pa smo tega mnenja, da imajo ondotni delavci ravnotako pravico prositi, kot delavci na Bohinjski Beli, saj imajo tudi okrog 1200 metrov dolg predor. Torej so ravno tako dima in prepaha siti, kot na Bohinjski Beli. Sedaj so menda dovolili na 12urno delo v predoru 20 vinarjev doklade. Mi smo radovedni, zakaj so gospodje dovolili teh 20 vinarjev. Najbrže za milo, da se morejo delavci omiti in oprati, ker so črni kot zamorci, kadar delajo v predoru. Ako pa jim zmanjka za milo teh 20 vinarjev, pa jim bodo gospodje zopet svetovali, da naj gredo kmete prosit za milo.

Z bohinske proge. Na cvetno nedeljo smo se zbrali železničarji iz Bohinske Bele in iz Gorij na Bohinjski Beli v stari šoli, kjer smo imeli sestanek. Na sestanku je poročal predsednik podružnice iz Bohinske Bistrice, gosp. Leopold Markelj o občnem zboru Prometne zveze na Dunaju, ki se ga je kot naš zastopnik udeležil. Zahvaljujemo se tovarišu Markelju za ves njegov trud tam na Dunaju in pa, da nam je sedaj tako drage volje prišel poročat. Sestanka se je udeležil tudi deželni poslanec Ivan Piber, ki tako rad pohiti med nas železničarje. Piber nam je natanko opisal, kakšen mora biti železničar, ako hoče svoje pravi namen doseči, posebno o značajnosti železničarja nam je poslanec govoril z vso vnemo. Vam, tovariši železničarji, kličemo: vsi v Prometno zvezo, ker edino le ta organizacija je prava, ki ima res srce za ubogega železničarja! Saj imate dokazov na razpolago tudi že med seboj. Ako pa ima kdo tovariša, ki ni prijatelj naše organizacije, ki mu mogoče odbija vstop v organizacijo, ali ga navaja, da bi odstop napovedal, oziroma ne plačal članarine, naj ga vpraša tako-le: Prijatelj, ako mi obljubiš, da mi boš ob času nezgode ali v nesreči pomagal ti, potem se ne vpišem. — Videli boste, da bode imeli potem mir od takih prijateljev. Nikdo takih prijateljev vam ne more dati teh ugodnosti, ki vam jih nudi edino Prometna zveza. Tudi nas uči izkušnja, da ima človek prijatelje le do tačas, dokler se mu dobro godi, ko pa človeka zadene nesreča, takrat se tudi prijatelji razpršijo ali pa mu še nesrečo privoščijo. Torej, prijatelji železničarji, vsi v Prometno zvezo, ker ne vemo nič, kedar katerega nesreča zadene.

Iz Idrije. V petek smo imeli drugo občinsko sejo v letošnjem letu; takoj pri čitanju zapisnika o prejšnji seji se je pritoževal konsumnik Štravs, da se njegovi svoječasni predlogi, posebno glede nove pralnice, premalo vpošteva in zapisniki preveč površno sestavljajo. Kdor posluša dolgovečnosti, ki se iz teh zapisnikov pri sejah bero, mora pritrditi, da se pri nas mnogo govori, a malo dela; sklene se izvršiti vse mogoče in nemogoče stvari, izpelje pa komaj desetinko. Dalje se je isti odbornik pritoževal, čemu ni še do danes druge pošiljatve argentinskega mesa, in pojasnilo se mu je, da se je meso naročilo, a še ni odgovora. Štravs pa je bil toli maloveren, da je zahteval koncept dotične naročbe, kar je pa navzočega Tavzesa užalilo, češ, da se vendar sme županovim besedam verjeti; mi pa vemo za slučaj, ko je svojedobni župan našemu Kavčiču pri občinski seji trdil, da ima profesor verouka izpit in pri tej priliki vrgel nek dokument na mizo, češ: tukaj je »izpričevalo«, dasi

dotični profesor ni imel ne izpričevala, ne skušnje. Tudi vemo, kako je nekdo uradno okrajno glavarstvo nalagal in pri tem zlorabil zaupnost svojega uradnega predstojnika. Pri prihodnji seji naj se Štravs obrne za pojasnilo na Drag. Lapajneta in tajnika Novaka in ostali odborniki se bodo prepričali, da je prav, ako se ne veruje vsega, kar se pri sejah trdi. Tudi nam je vsem znano, da so sejni zapisniki velikokrat prej v »Narodu« kakor v knjigi javnih sej. — Odgovor na pritožbo proti proračunu za leto 1911., ki so ga dobili od deželnega odbora, se je vzel s tiho resignacijo na znanje; pri tem je zopet konsumnik Štravs poprijel za besedo in šibal kavalirsko postopanje proti mestnim uslužbencem, ker se je svoječasno vložil priziv proti gerentovi regulaciji plač, dasi so uprav liberalci hoteli sedaj, toda slabše, urediti to, komur so svoječasno v svojem prizivu nasprotovali. Iz zagate so si tako pomagali, da so uslužbencem mesto regulacije dovolili nagrade, mi pa pravimo, da najbrže tudi nagrade ne bodo držale, ker se deželni odbor ne pusti za nos voditi, poskrbelo se bo, da ostane pri starem, kajti če vi niste privoščili priboljška Bajtu, ki je zvesto in točno pravljaj službo, pa mi ne pustimo, da bi dobil vaš Novak samo zato povišano plačo, da v »Narodu« okoli sebe otepa; ostali uslužbenci so vam itak deveta briga. Ob koncu seje je predlagal modri Matevž Kobal, naj se dovoli nek jarek v obližju njegovega posestva, a seveda kar na podlagi odsekove odločbe brez sejnega dovoljenja, brez proračuna in brez razpisa. To pristno liberalno modrost je preprečil naš Lapajne, ki je konstatiral, da je seja nesklepčna, ker je bilo le 19 navzočih, nakar so oča Šepetavc sejo zaključili. — Vso revščino našega konsuma vidimo ravno pri sejah; vselej morajo odbornike okoli loviti, da so sklepni, ker se marsikdo sramuje poslušati vipavske modrosti in večne zabavljice proti deželnemu odboru. Celo Tinče pred šolo pravi, da ga ne bô več zraven, ker vidi kako delajo; mi smo prepričani, da ta mož sčasoma še »klerikalec« postane. No, pa to je le slaba šala, ker mi za liberalno-demokratske junake niti ne maramo ne, le lepo med sabo ostanite! Vendar smo z zanimanjem z galerije opazovali mir in red, ki je pri tej seji vladal, ker je ni motil noben Gangl ali Lončar; polagoma se bodo ti gospodje še dostojnosti privadili. Tudi notarja ni bilo, da bi poročal, kako so pri upravnem sodišču pogoreli in bili obsojeni na kazen 200 kron in povračilo stroškov, ki bodo seveda iz občinske blagajne potekli in okoli 2000 kron znašali. Lepa blamaža naših juristov in uboga občina v tako modrih rokah: to so pristni ljudski osrečevalci!

Pristaši Slovenske Ljudske Stranke se uljudno vabijo na shod, ki ga priredi katoliško politično društvo. Shod se vrši v prostorih Didiča v Idriji, in sicer drugo soboto, to je 6. maja zvečer. Začetek točno ob pol 9. uri. Na shod pride tudi bivši državni poslanec Gostinčar. Udeležite se tega shoda vsi naši pristaši kar najbolj mogoče v obilnem številu!

Idrijske novice (V z a g o v o r.) Marsikdo bo rekel, zakaj se ravno v delavskem listu, kakor je »Naša Moč«, piše iz Idrije veliko stvari, ki nikogar ne zanimajo. Tako bi marsikateri mislil. Ne. Ravno iz našega kraja, kjer stanuje v pretežni večini delavstvo, bi se moral sleherni delavec zavedati svojih političnih dolžnosti. Premalo zavednosti! Zato pa sedijo tudi taki, ki so le nas vredni, v občinskem zastopu. Zato streljajo take kozle, da so še kaznovani pri tem nedolžnem špasu. Zato hodijo k sejam tako pridno, da največkrat ni sklepna. Zato cvete tudi bohotno koritarstvo. In vendar bomo dali še zaupnico tem možem na dan volitve, bo kdo rekel. Tisti, ki se bodo dali zapeljati, so in bodo še nezavedni. Liberalna frakcija in nezavedno delavstvo to je ravno tako, kakor volk lačen in ovca cela. In liberalci znajo dobro računati s tem. Kako so delavni ti občinski delavci, kaže zgled: V pustnem času je bilo čitati v nekem nemškem časopisu, kako je bil Drag. Lapajne delaven, kako je bil z velikim trudom spravil eno kvadrilo skozi, ni se pa še nikdar pokazal, da bi bil kaj naredil v prid delavca, ker on nima časa za to; kajti takim možem je bolj kvadrila pri srcu, kakor ljudsko blagostanje. V zadnji občinski seji so sklenili vse polno komisijskih ogledov. Povabili bodo interesente zraven ter bodo obljubovali vse mogoče in nemogoče in ne bo drugega kot sama agitacija in tudi to bo ene

poselne vrste kvadrila, pri kateri se bodo prav posebno trudili, kajti gre se jim že sedaj le za korita.

Naša rudniška direkcija je ugodila socialnim demokratom s tem, da se odpravi praznik sv. Florijana, praznuje se pa prvi maj, samo v žgalnici še ostane pri starem. Lahko bo še rasel greben socializmom (demonstrantom), ker jih tako ščiti rudniško ravnateljstvo.

Idrija. Krščansko gospodarsko društvo hoče na vsak način počrtniti nekdo, ki piše vedno v »Napreju« dopise zoper to društvo. Zadnji čas se je neki informacijski urad obrnil do njega, da izporoči, kako je s kršč. gospodarskim društvom. Dotičnik je dal, kakor je samo po sebi umevno, naslednjo informacijo: »Društvo silno nazaduje in propada, lani je imelo veliko škodo, udje po vrsti odstopajo.« — Obrnil se je pa tisti urad tudi na g. Golita, veletrgovca v Idriji, ki je pa popolnoma po vesti poročal, da društvo lepo napreduje. A isti urad se zopet obrne do g. Golita, da je dobil od druge strani ravno nasprotno informacijo. G. Goliti zopet odpiše nazaj, da on vztraja pri svojem poročilu, ker njemu je popolnoma znano stanje imenovanega društva. Poročilo od liberalno-mokraške strani je imelo očiten namen zadrugi škodovati, ker je kmalu ni zadruga, kjer bi tako malo odstopali člani, kakor od imenovane zadruga. V vseh dvanajstih letih svojega obstanka je odstopilo samo 58 članov, vsi drugi so umrli, oziroma se preselili, katere pa tudi pišemo med izstopivše; ako pri mokraškem konumu štejejo vse umrle še za člane, naj si bode, mi se ne bomo po njih ravnali, kakor tudi ne po skladatelju volilnega imenika za občinske in državnozbornske volitve, kateri je vpisal v imenik vse liberalce, ki so že pred leti umrli, nasprotno pa naše zdrave in mlade može izpustil.

Litija. Predilnica. V soboto dopoldan so se vžgali odpadki v »Štaubmagacinu«. Kot bi trenil je bilo vse v ognju. Gasilne priprave so pa tako urejene, da se ogenj ni mogel razširjati in v eni uri je blo vse pogaseno. V ostalih oddelkih se je delalo nemoteno dalje. Delavci so šele opoldne zvedeli za nesrečo. Hladnokrvnosti ravnatelja se je zahvaliti, sicer bi bila panika neizogbna. — **Topilnica.** Pred nedavnim časom je v noči več pijanih razgrajavev razsajalo pred tovarno. Vpili so nad delavci in trgali ograjo, hoteli so pretep. Delavci se niso dali motiti. Pijanci so napravili tovarni precej škode, seb pa preskrbeli ričet. — **J. S. Z.** je mela v aprilu dva lepa predavanja. Govoril je g. Jože Gostinčar. Dne 5. aprila o bolniških blagajnah in dne 19. aprila o časopisju. Udeležba je bila obakrat obilna. Prihodnje predavanje bo v sredo dne 3. maja ob navadni uri. Delavci in delavke se že danes opozarjajo, da agitirajo za obilno udeležbo.

Zidan Most. Nekdo je daroval krajni skupini Prometne zveze Zidani Most deset kron. Prav lepo se zahvaljujemo za njegov dar. Bog naj mu tisočero povrne. — Zidani most, dne 20. aprila 1911. — Golob Alojzij, zapisnikar, Mrežar Franc, načelnik.

Krajna skupina Prometna zveza »Zidani Most« je imela dne 2. aprila v Laškem trgu v »Narodnem domu« občni zbor. Predsednik otvori shod in pozdravi vse somišljenike in goste, posebno poročevalca Krhmeta iz Ljubljane. Predsednik prebere letni račun, katerega je vodil blagajničar Janez Verhovec. Revizor potrди, da je blagajniško stanje v najboljšem redu. Volitev odbornikov za leto 1911 je sledeča: Mrežar Franc, predsednik; Anton Paučnik, namestnik; Golob Alojzij, zapisnikar, Majcen Jožef, namestnik; Verhovec Janez, blagajničar; Supan Anton, namestnik; Gašpar Medved, revizor. Lečnik Anton in Knez Anton, namestnika. Ko je volitev odbora sklenjena da predsednik besedo gospodu Kahnetu, kateri poroča zaradi začetne plače, ki naj bi se zvišala za 80 helerjev in drugič za delavni čas, ki naj bi spomladi in poleti trajal od 7. ure zjutraj do 6. ure zvečer, kakor je v delavskih pravilih predpisano. Če se mu pripeti kakšna nezgoda pred 7. uro, mu nezgoda najrajši odklonijo, zakaj se je pred zgodila nesreča pred 7. uro, kakor se je že pripetilo. Nadalje poroča, zakaj ne dobi delavec primerne odškodnine za svojo poškodbo. Vsaka skupina naj izvoli dva

zastopnika iz svoje sredine, katera jih bode zastopala pri vaših predpostavljenih.

Jesenice. V volivnem času se bodo vsi naši socialni demokratje spreobrili, tudi so pokazali, da bodo konservativni postali. Govore o sami spovedi, kar je dobro znamenje o velikonočnem času. A ljudstvo jih pa drugače sodi, da so se namreč nalezli od ljubljanskih liberalnih dam konservativizma. Te so bile za časa volitev grozno pobožne. Naši rdečkarji lazijo okrog svobodomiselnega Humra, ni jim verjeti. Spreobrili se bodo na dan volitve v jamo. Sodelavce bi tudi radi preslepili, da so pobožni, četudi se cerkvenih procesij ne udeležujejo, ker se duhovnov boje in v glavo jih hudo zebe. Minuli teden so imeli na ponočnem šiltu procesijo v tovarni; pred saboj so imeli križ in nekaj cunj na njem. Ko jih opozori nek delavec, sedaj je čas delati, ako pa imate namen sramotiti verske obrede, vas naznanim oblasti, se razidejo, kot bi treščilo med nje. Izgovarjali so se potem, da so procesijo zato priredili, ker niso šli k Vstajenju, drugi pa so rekli, da so se učili korakati za prvi maj. Brezverska socialna demokracija se ponoči poslužuje vseh lumparij, pošteno delavstvo, ogibaj se jih. Svobodomiselnih Humer je pa vendarle skoval zvezo. Izjavil se je pred nekim našim, da če se ima prav s hudičem zvezati, se bode, samo, da klerikalce premaga. O ti nevedni Humer, ali še tega ne veš, da si s hudičem prej zvezo naredil, kot pa ta teden, ko si jo delal z nemčurji, soc. demokrati in z ostanki liberalizma. Gotovo ti je žal po N. D. O. Najbolj vesel si pa bil spokorjenega Šraja. Vse ne bode nič, ta zveza vam ne bo prinesla zmage. Jeseniško delavstvo je v veliki večini krščansko, ne mara za take ljudi, ki se vežejo s Humrom, tudi zveza z vragom ne bode pomagala. Ljudstvo hoče imeti krščanske može, pa ne takih vragov, kot so najnovejši zvezarji.

Idrija. Logika »Naprejevega« dopisnika dr. L. Za dopise iz Idrije v zadnjem »Napreju« zasluži gospod doktor po vsej pravici »lobenswert«. Oglejmo si samo dva, iz kojih odseva logika, ki je za nas »neštudirane« proletarce neumljiva. Najprej udari po klerikalcih, ker so le-ti ožigosali v svojih listih tukajšnje godbeno društvo, katero je ob priliki podiranja Kobalove kleti demonstriralo pred stanovanjem gospoda kateheta Oswalda in pred hotelom »Didič«. Gospod dr. L. se torej v tem članku strinja z demonstracijo svojih »sodrugov« ter s tem odobrava Kobalovo protipostavno stavbo. V članku na drugi strani pa daje gospod doktor profesorske nauke liberalcem, naj bodo bolj previdni in premišljeni ter dostavlja, da zadeva Alojzij Kobal ni bila potrebna. Saperlot, gospod doktor, ali ste kunštni! Na eni strani odobravate protipostavno ravnanje Kobalovo, na drugi pa dokazujete, da ni imel prav, ko je zidal. Uboaga zgodovina, če tudi pri njej uporabljate enako logiko. Pri nas delavcih bo častni naslov »doktor« izgubil ves svoj pomen in ugled, če bo izpod doktorskega peresa večkrat priplavala zgorajšnji enaka, logična raca.

Idrija. Kdor rad veruje, ta naj čita »Naprej« št. 8. Tu se dokazuje, da je delavski odbor bratovske skladnice izposloval pri dvornem svetniku Billeku 40 odstotkov povišanje provizorij. Ali je to istina? Da govorimo v smislu »Naprejevega« članka, izjavljamo, da kdor je to napisal, ni samo tepec, lažnjivec in podobno, ampak še vse kaj drugega. Naši rdeči bratci v odboru bratovske skladnice so lansko leto o omenjeni zadevi pripovedovali naslednje: »Na podlagi prejšnjega prebitka pri drugem proračunu matematične bilance je rudniško glavarstvo v Celovcu v začetku lanskega leta, ozirajoč se na zahteve odbornikov bratovske skladnice zvišalo provizije vsem onim, ki bodo z letom 1910 stopili v pokoj, in sicer moškim letno 20 K in udovam letno 6 K 66 v. To malenkostno povišanje se je bilo že pričelo izplačevati. Nekaj mesecev pozneje pa so bili odborniki bratovske skladnice od g. dvornega svetnika Billeka obveščeni, da je ministrstvo za javna dela ovrglo omenjeno določbo rudniškega glavarstva ter določilo, da naj se iz prebitka bratovske skladnice zvišajo provizije starim provizijonistom in udovam, kateri so bili pred 1. decembrom 1907 že upokojeni.«

To so nam delavcem rdeči bratci odborniki sami pripovedovali. Samo ob sebi je umevno, da je moral odbor bratovske skladnice v smislu zgoraj omenjenega ministrskega odloka. Ali je potem kaka vaša zasluga, ako ste sklenili nekaj, v kar ste bili z višjega mesta primorani storiti? Vprašamo vas, kdo je pa ministrstvo pripravil, da takorekoč prisilil, da je ovrglo famozni sklep rudniškega glavarstva ter dovolilo res zdatni priboljšek tudi starejšim provizijonistom? Neizpodbitno dejstvo je, da je vedno drezanje našega vrlega Gostinčarja v državnem zboru, za izboljšanje provizij, prisililo gospode v ministrstvu do zgoraj omenjenega odloka. Hvaležno priznavamo, da je gospod dvorni svetnik Billek, kakor smo izvedeli iz zanesljivega vira, to akcijo res plemenito in prav dobro podpiral. Iz omenjenega je jasno razvidno, da je silno navivna in obenem smešna trditev »Napreja«, da je odbor bratovske skladnice izposloval izboljšanje provizij. Vsak razsoden delavec vidi v tem znano rdečo baharijo pavovega perja.

Zboljšanje plač delavskega osobja juž. železnice. V zadnji seji upravnega sveta južne železnice dne 30. marca je upravni svet na predlog gospoda glavnega ravnatelja dr. R. Weber sklenil ugoditi zahtevam delavskega osobja, ki ga je stavilo v zadnjem zborovanju delavskega zastopstva. Izboljšanje plač vsem delavskim kategorijam na postajah, kurilnicah, delavnicah in prožnim delavcem. Zvišanje plač se bode izvršilo s 1. julijem 1911 po sledečem načinu. Vsi oni, ki so rokodelci, se jim zviša plača na vsake dve leti 20 vin., vsem ostali mdelavcem pa na vsaka tri leta 20 vin., tako dolgo, da dosežejo najvišjo plačo delavske kategorije. Plače se bodo uvrstile po krajevnih razmerah, kako da se bodejo zviševale. Eni okraji pa ostanejo kakor dosedaj, ker se bodejo pravočasno zvišali. Zboljšanje plač bode po strokovnih ravnateljstvih določeno in uravnano.

Naj v miru počivajo! Umrli so sledeči člani Prometne zveze: 1. Roza Mittermayer, Amstetten. 2. Matija Kaiser, Dunaj. 3. Roza Degner, Ried. 4. Elisabeta Curič, Bos. Brod. 5. Rozalija Mikajevič, Bos. Brod. 6. Antonija Altman, Baden. 7. Marija Schober, Beljak. 8. Ivan Niederberger, Gaiskorn. 9. Ivan Lekonja, Maribor. 10. Julija Gasner, Schwarzbach. 11. Terezija Wolf, Hohenems. 12. Ivan Lender, Dunaj II. 13. Ivan Pankel, Mistelbach. 14. Amalija Gaisler, Otneng. 15. Franc Wick, Hollein. — Vsem članom Prometne zveze se daje na znanje, da je za mesec maj plačati 15 smrtnih slučajev, skupno 75 vin.

Ne pozabite, da je treba delati na vso moč za Vaše glasilo „Našo moč“. Cim več naročnikov, tem večji vpliv bo imelo Vaše glasilo.

Našim gospodarstvom
priporočamo priznano najboljši primatek za kavo „**Zagrebski pravi FRANCK**“ s kavnim mlinčkom, kot izvrstni domači izdelek.

A. ŽIBERT

-- LJUBLJANA --
PREŠERNOVA ULICA

PRIPOROČA SVOJO VELIKO
ZALOGO ČEVLJEV
DOMAČEGA IZDELKA.

Najboljša, najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet l. 1909 čez 83 milijonov K.
Stanje vlog čez 21 milijonov K.
Lastna glavica
K 503.575-98.

Ljudska posojilnica

registr. zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta 8

prilicje v lastni hiši nasproti
hotela „Union“ za franc. cerkvijo

prejema hranilne vloge vsak de-
lavec od 8. ure zjutraj do 1. ure pop.
ter jih obrestuje **4½%** brez
po kakem odbitku,
tako da prejme vložnik od vsakih
100 kron čistih 4-50 na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov
denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj
prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-
hranilnične položnice na razpolago.

Dr. Ivan Šusteršič, predsednik; Josip
Šiška, stolni kanonik, podpred.; Odborniki:
Anton Belec, posest., podj. in trg. v Št. Vidu
n. Lj.; Fran Povše, vodja, graščak, drž. in
dež. posl.; Anton Kobi, posest. in trg., Breg
pri Borovni; Karol Kauschegg, veleposest.
v Ljubljani; Matija Kolar, stolni dekan v
v Ljubljani; Ivan Kregar, svetnik trg. in
obr. zborn. in hišni posest. v Ljubljani; Fran
Leskovic, hišni posestnik in blag. „Ljudske
posojil.“; Ivan Pollak ml., tov.; Karol
Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani;
Gregor Šlibar, župnik na Rudniku.

Spominjajte se pri vseh prireditvah,
pri vseh vseh veselih in žalostnih
dogodkih „Slovenske Straže“!

Bogata zaloga ženskih ročnih del in
zraven spadajočih potrebščin.

F. MERSOL

LJUBLJANA, Mestni trg št. 13.

Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izber vezenin, čipk, rokavic, no-
gavic, otroške obleke in perila, pasov,
predpasnikov, žepnih robcev, ovratnikov,
zavratnic, volne, bombaža, sukanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov
in vsakovrstnih drugih risb.

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernova ulica št. 9

priporočata svojo največjo
zalogo izgotovljenih oblek za
gospode, dečke in otroke.

Novosti
v konfekciji za dame.

Ceniki s koledarjem za-
stoj in poštne prosti.

POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro,
naj zahteva z znamko

„UNION“

ker te ure so najbolj tr-
pežne in natančne, dobe
se pri

Fr. Čudnu

uraru in trgovcu v Ljubljani
delničar in zastopnik
švicarskih tovarn „Uni-
on“ v Bielu in Genovi.

700 Uhani, prstani, briljanti. 1
Svetovnoznano najfinejše blago po najnižjih cenah.

Agitirajte za naše glasilo
„Naša Moč“!

Pozor slov. delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znani in pri-
poročljivi domači manufakturni trgovini

JANKO ČEŠNIK

(pri Češniku)

LJUBLJANA

Lingarjeva ulica - Stritarjeva ulica

v kateri dobite vedno v veliki izberi naj-
novejše blago za ženske in moška oblačila

Postrežba poštena in zanesljiva.
Cene najnižje.

A. Lukič

Slovenska
konfekcijska trgovina za:
gospode, dame, dečke, deklice

Ljubljana
Pred škofijo 19.

Lekarna „PRI KRONI“ Mr. Ph. BOHINCA

v Ljubljani, na vogalu Bleiweisove in Rimske ceste
priporočata sledeča zdravila:

Balzam proti želodčnim bole-
činam, steklenica 20 vin., 6
steklenic 1 krono.
Kaplje za želodec, izvrstno,
krepilno in slast do jedi po-
spešujoče sredstvo, steklenica
40 vin., 6 steklenic 2 kroni.
Kaplje zoper želodčni krč,
steklenica 40 vin., 6 steklenic
2 kroni 50 vin.
Kaplje proti zobobolu,
steklenica 20 vin.
„Sladin“ za otroke.
Obliž za kurja očesa, brada-
vice in trdo kožo, mala škat-
ljica 50 vin., večja 1 K 20 vin.
Odvajalne kroglice, škatljica
30 vin.
Posljalni prašek, proti ognji-
vanju otrok in proti potenju
nog, škatljica 50 vin., 6 škatlic
2 kroni 50 vin.
Protinski cvet, proti trganju
po udih, steklenica 1 krono.
Ribje olje, steklenica 1 krono.
Salicilni kolodij za odstra-
nitev kurjih oči, bradavic in
trde kože, steklenica 70 vin.
Tinktura za želodec, odva-
jalno, krepilno in slast po-
spešujoče sredstvo, steklenica 20
vin., 6 steklenic 1 krono.
Tinktura za laso, steklenica 1 K.
Trpotčev sok, izvrsten pri-
moček proti kašlju stekl. 1 K.
Železnato vino, steklenica 2
kr. 60 vin., in 4 kr. 80 vin.
Železnate kroglice, proti ble-
dici (Bleichsucht) mala škatljica
70 vin., velika 1 krono 60 vin.

Dežnike in solnčnike

domačega izdelka

najboljše kakovosti, pri-
poročata po najnižji ceni
slavnemu občinstvu

JOSIP VIDMAR, tovarna dežnikov, Ljubljana

Pred škofijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.

Popravila se izvršujejo točno in ceno.

Usojam si naznaniti častitim odjemalcem, da
sem odprl na Tržaški cesti št. 1

„pri Kerčonu“ filialo

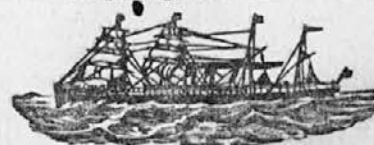
moje trgovine z železnino, hiš-
nega in kuhinjskega orodja.

Blagovolite mi tudi nadalje ohraniti cenjeno
naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem Stefan Nagy

Edina in najkrajša črta v Ameriko!

Samo
6 dni!

Samo
6 dni!

HAVRE NEW-YORK

francoska prekomorska družba

Veljavne vožne liste (Sifkarte) za francosko linjo
čez Havre, ter liste za povratek iz Amerike
v domovino in brezplačna pojasnila, daje samo

ED. ŠMARD

oblastveno potrjena potovalna p sarna v Ljubljani
Dunajska cesta št. 18 v novi hiši „KMETSKE
POSOJILNICE“ nasproti gostilne pri „FIGOVCU“.

Putniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na
Simona Šmetetza
v Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
Vsakovrstna Pojasnila daje se brezplačno.

IVAN JAK in SIN

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17

priporočata svojo bogato zalogo raznovrstnih

voznih koles in
šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

